

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความมุ่งหมายของการวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อศึกษาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นบุคลากรที่สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชากรกลุ่มผู้ให้บริการ ประกอบด้วย ผู้บริหารห้องสมุด บรรณารักษ์ และนักเอกสารสนเทศ และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับห้องสมุด ของทั้ง 4 วิทยาเขต จำนวน 39 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับจำนวนประชากร 2) ประชากรกลุ่มผู้รับบริการ ประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของทั้ง 4 วิทยาเขต จำนวน 28,616 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 397 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วย 8 หัวข้อ และ 35 ข้อย่อย 2) ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วย 8 หัวข้อ และ 54 ข้อย่อย และ 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) ประกอบด้วย 5 หัวข้อ และ 19 ข้อย่อย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ และตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทาง

วิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questionnaire) เครื่องมือผ่านการทดสอบ
คุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามและ
ติดตามแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง นอกจากนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์กึ่ง
โครงสร้าง และข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ในยุคดิจิทัล โดยใช้
การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยหา
ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติทดสอบที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ ตามลำดับดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สรุปดังนี้

1.1 แนวทางและนโยบายในการบริหารงาน

1.1.1 การวางแผนบริหารงานบุคคลของสำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ ระยะ 4 ปี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในการ
พัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยได้พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะพร้อม
ที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพด้วยการจัดโครงการ/กิจกรรม ในส่วนของวิทยาเขตยัง
ไม่มีการจัดทำแผนบริหารงานบุคคลในระดับแผนงาน

1.1.2 การบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ

มีการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรสารสนเทศตามขั้นตอน ด้วยการคัดเลือกทรัพยากร
สารสนเทศโดยการจัดโครงการ Book Fair ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อจัดหาทรัพยากร
การเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ทันสมัย มีการจัดซื้อ E-Book
เพิ่มมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศ
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับบริการมีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาให้ได้อย่างคุ้มค่า

1.1.3 การบริหารจัดการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

มีการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บและค้นคืนทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (OPAC) ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) มีการจัดหาฐานข้อมูล และจัดอบรมแนะนำบริการ วิธีการสืบค้นให้แก่ผู้ใช้บริการ ในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การบริการและการปฏิบัติงาน มีการปรับปรุงฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.1.4 การบริหารจัดการเกี่ยวกับการให้บริการ ห้องสมุดมีการ

สนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการบริการ ด้วยการเข้าร่วมการอบรม สัมมนาทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีการสำรวจความพึงพอใจ/คุณภาพการบริการ

1.2 สภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์

1.2.1 มหาวิทยาลัยมีการกำหนดสมรรถนะในภาพรวมเพื่อประเมิน

พฤติกรรมการปฏิบัติราชการ ได้แก่ สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติและสมรรถนะทางการบริหาร ในส่วนของบรรณารักษ์ จะมีการกำหนดลักษณะ ความรับผิดชอบงานของแต่ละตำแหน่งตามเอกสารประกอบการบรรยายลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง (JD/JS : Job Description & Job Specification) นอกจากนี้ยังมี การกำหนด ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (KPI : Key Performance Indicator) ของบรรณารักษ์

1.2.2 บทบาทและหน้าที่ของบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชภัฏวชิรเวศน์ ได้แก่ คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ วิเคราะห์หมวดหมู่ ลงรายการทรัพยากรสารสนเทศในระบบฐานข้อมูล งานด้านเทคนิค งานจัดชั้นหนังสือ งานบริการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ บริการตอบคำถาม งานรับชำระค่าปรับ งานติดตามทวง สำรวจความพึงพอใจ/คุณภาพการบริการ สำรวจสถิติการใช้ทรัพยากร การเรียนรู้ สำรวจทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีอยู่จริง แนะนำทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ดูแล/แนะนำการใช้งานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ปฏิบัติงานภาคนอกเวลาราชการ งานประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำโครงการ/การอบรม รายงานผลการดำเนินงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2.3 ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏวชิรเวศน์ ได้แก่ พัฒนาด้านทักษะวิชาชีพบรรณารักษ์ สนับสนุนด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น พัฒนาทักษะด้านการวิจัย พัฒนาด้านภาษา

เพื่อการสื่อสารงานบริการ พัฒนาบุคลิกภาพ จรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม
 อบรมฐานข้อมูลที่เป็นในการบริการแก่ผู้รับบริการ อบรมด้านห้องสมุดดิจิทัล ฝึกทักษะ
 และพัฒนาการใช้โปรแกรมประยุกต์อย่างชำนาญ ส่งเสริมให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา
 ศึกษาดูงาน ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และพัฒนาศักยภาพของบรรณารักษ์
 อย่างต่อเนื่อง

1.2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัญหาเรื่องจำนวน
 บุคลากรมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ มีการโยกย้ายบุคลากร ลาออก ไม่มีตำแหน่งมา
 ทดแทน และปัญหาในเรื่องของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ให้บริการชำรุดแล้วซ่อมได้ช้า ทำให้เกิด
 ปัญหาในการให้บริการ

2. สมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้ให้บริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพ
 บรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวม
 สมรรถนะทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มี
 ค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute)
 ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมาคือ สมรรถนะด้านทักษะ (Skills) ($\bar{X} = 4.15$) และสมรรถนะด้าน
 ความรู้ (Knowledge) ($\bar{X} = 4.14$) มีรายละเอียดดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อย อยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะด้านความรู้ พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 3 อันดับแรก คือ ความรู้เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.29$) ความรู้
 พื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษ์ ($\bar{X} = 4.27$) และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ ความรู้เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและ
 สารสนเทศ พบว่ามีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความรู้และเข้าใจในการ
 บริการห้องสมุดและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการเลือกใช้บริการให้เหมาะสมกับ
 ความต้องการของผู้ใช้ ($\bar{X} = 4.38$) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริการเชิงรุกและ
 บทบาทห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้ เช่น บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการแจ้งข่าวสาร

เป็นต้น ($\bar{X} = 4.33$) และมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี และเทคนิคการบริการ ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษ์ พบว่ามีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความรู้และเข้าใจในระบบงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.38$) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.36$) และมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ห้องสมุดและความรู้ ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ามีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและการดำเนินงานห้องสมุดและองค์กรสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.38$) มีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อวิชาชีพ สังคม และประเทศชาติโดยรวม ($\bar{X} = 4.33$) และมีความรู้และเข้าใจนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและการ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

สมรรถนะด้านทักษะ ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะด้านทักษะ พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.36$) ทักษะการบริการผู้ใช้ ($\bar{X} = 4.23$) และทักษะการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ามีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถใช้สื่อออนไลน์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เช่น Website, E-Mail, Facebook, Line เป็นต้น ($\bar{X} = 4.64$) สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานและบริการผู้ใช้ ($\bar{X} = 4.56$) และสามารถใช้โปรแกรมประยุกต์ในการปฏิบัติงานทั้งด้านการงานเอกสาร ตาราง การนำเสนอ และฐานข้อมูลได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ

ทักษะการบริการผู้ใช้ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถให้บริการข่าวสาร ความรู้ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่ผู้ใช้บริการ ($\bar{X} = 4.38$) สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ($\bar{X} = 4.38$) และสามารถให้คำแนะนำและตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูล

การใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้และตรงตามความต้องการ ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ทักษะการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อปรับปรุงการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.33$) สามารถปรับปรุงกระบวนการวิธีการจัดหา คัดเลือก วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ทำรายการบรรณานุกรม ตระขันธ์ สารระสังเขป และบันทึกหลักฐานข้อมูลของระบบห้องสมุด เพื่อให้การปฏิบัติงานดีขึ้น ($\bar{X} = 4.23$) และสามารถจัดหา คัดเลือก วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ทำรายการบรรณานุกรม ตระขันธ์และ สารระสังเขป บันทึกหลักฐานข้อมูลของระบบห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการ ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ

สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.34$) ความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X} = 4.31$) และการจัดการตนเอง ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า ข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทำงานโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.41$) มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานมีมาตรฐานและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.33$) และมีความโปร่งใสในการทำงาน เต็มใจและยอมรับการตรวจสอบในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ความสามารถในการปรับตัว พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เปิดใจรับรู้และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ เข้าใจและยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและความท้าทายใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.41$) สามารถปฏิบัติงานได้หลากหลายภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.41$) และมีความเต็มใจและยอมรับที่จะทดลองปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

การจัดการตนเอง พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีการประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเอง และสามารถปรับปรุงการกระทำ

ของตนเองให้ดีขึ้นได้ ($\bar{X} = 4.26$) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักคุณค่าของตนเองและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.26$) และสามารถควบคุมและรักษาพฤติกรรมที่ดีจนผู้อื่นเอาเป็นแบบอย่างได้ ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

2.2 ผู้รับบริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางวิชาชีพ บรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมสมรรถนะ ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียง ลำดับจากมากไปน้อย คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือ สมรรถนะด้านทักษะ (Skills) ($\bar{X} = 3.89$) และ สมรรถนะด้านความรู้ (Knowledge) ($\bar{X} = 3.88$) มีรายละเอียดดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะด้านความรู้ พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.93$) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศและความรู้ ($\bar{X} = 3.91$) และความรู้เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท และแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.98$) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยการจัดการและพัฒนากิจการจัดเก็บและสืบค้น การบริการและเผยแพร่ ($\bar{X} = 3.90$) และมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบใหม่ๆ การเลือกวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภท และกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นเป้าหมายต่างกัน ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศและความรู้ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือมีความรู้และเข้าใจวิธีการจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การสืบค้นนำกลับมาใช้ และการนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม ($\bar{X} = 4.00$) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการสารสนเทศและความรู้ ($\bar{X} = 3.93$) และมีความรู้และเข้าใจวิธีการรวบรวมสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ความรู้เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและสารสนเทศ พบว่ามีข้อย่อย ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความรู้และเข้าใจการบริการห้องสมุดและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการเลือกใช้บริการให้เหมาะสมกับความต้องการผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.93$) มีความรู้และเข้าใจการศึกษาผู้ใช้เพื่อประเมินประสิทธิภาพการให้บริการ นำผลมาพัฒนา การบริการให้มีคุณภาพในทุกด้าน ($\bar{X} = 3.93$) และมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริการเชิงรุกและบทบาทห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้ เช่น บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการแจ้งข่าวสาร เป็นต้น ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

สมรรถนะด้านทักษะ ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะด้านทักษะ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.90$) และทักษะการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ามีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานและบริการผู้ใช้ ($\bar{X} = 4.04$) สามารถใช้สื่อออนไลน์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เช่น Website, E-Mail, Facebook, Line เป็นต้น ($\bar{X} = 4.00$) และสามารถใช้อคอมพิวเตอรืและอุปกรณ์ต่อพ่วงในการปฏิบัติงาน การจัดการด้านฐานข้อมูลและเครือข่ายได้ โดยสอบถามหรือขอคำแนะนำจากผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การฟังและจับประเด็นเนื้อหาได้ถูกต้อง การใช้คำพูด การเขียน หรือวิธีการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.03$) สามารถรับฟังความคิดเห็นและตอบข้อซักถาม อธิบายรายละเอียดเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารได้ ($\bar{X} = 3.94$) และสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการสื่อสารหรือประยุกต์ใช้เครื่องมือในการสื่อสารที่เหมาะสมกับเรื่องที่สื่อสาร ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถคิดวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.95$) สามารถรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของปัญหาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X} = 3.93$) และสามารถอธิบายถึงปัญหาและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้โดยการสอบถาม ขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ

สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพรวมทุกหัวข้อ และข้อย่อย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาหัวข้อสมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ความสามารถในการปรับตัว ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.02$) และ การจัดการตนเอง ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาหัวข้อ ความสามารถในการปรับตัว พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความเต็มใจและยอมรับที่จะทดลองปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ($\bar{X} = 4.07$) สามารถคิดอย่างมีเหตุผลในการจัดการกับความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย มีความรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.04$) และเปิดใจรับรู้และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ เข้าใจและยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและความท้าทายใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ

จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ มีความโปร่งใสในการทำงาน เต็มใจและยอมรับการตรวจสอบในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.03$) มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานมีมาตรฐานและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.02$) และทำงานโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

การจัดการตนเอง พบว่า มีข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สามารถควบคุมและรักษาพฤติกรรมที่ดีจนผู้อื่นเอาเป็นแบบอย่างได้ ($\bar{X} = 4.03$) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักคุณค่าของตนเองและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.02$) และมีการประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเองและสามารถปรับปรุงการกระทำของตนเองให้ดีขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

2.3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ในภาพรวมสมรรถนะทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมสมรรถนะด้านความรู้ (Knowledge) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาตามหัวข้อของสมรรถนะด้านความรู้ พบว่า หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษ์ 2) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการบริการห้องสมุดและสารสนเทศ

หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 หัวข้อ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ

หัวข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศและความรู้ 2) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการองค์การ 3) ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการศึกษาผู้ใช้ และ 4) การศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมสมรรถนะด้านทักษะ (Skills) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาตามหัวข้อของสมรรถนะด้านทักษะ พบว่า หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) ทักษะการบริการผู้ใช้ 2) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ทักษะด้านการจัดการความรู้

หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) ทักษะการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ และ 2) ทักษะการวางแผนและการบริหารจัดการ

หัวข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และ 3) ทักษะการสอนและฝึกอบรม

2.3.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมสมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาตามหัวข้อของสมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่า หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 1 หัวข้อ ได้แก่ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

หัวข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 2) ความสามารถในการปรับตัว

หัวข้อที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน มีจำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ และ 2) การจัดการตนเอง

3. แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

สรุปได้ดังนี้

3.1 สมรรถนะที่ควรมีการส่งเสริมให้บรรณารักษ์ได้รับการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

3.1.1 สมรรถนะด้านความรู้ (Knowledge)

3.1.1.1 ความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

1) มีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและการดำเนินงานห้องสมุดและองค์กรสารสนเทศ

2) มีความรู้และเข้าใจวิธีการจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การสืบค้น การนำกลับมาใช้ และนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม

3) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทและแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ

3.1.1.2 ความรู้ที่เกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการผู้ใช้

1) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ห้องสมุด และความรู้

2) มีความรู้และเข้าใจในการบริการห้องสมุดและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการเลือกใช้บริการให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้

3) มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริการเชิงรุกและบทบาทห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้

4) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและวิธีการศึกษาผู้ใช้เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการให้บริการของห้องสมุด

5) มีความรู้และเข้าใจบทบาทของห้องสมุดในการส่งเสริมสนับสนุนให้ห้องสมุดมีการบริการและกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 สมรรถนะด้านทักษะ (Skills)

3.1.2.1 ทักษะที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

1) สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานและบริการผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพ

2) สามารถใช้สื่อออนไลน์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เช่น Website, E-Mail, Facebook, Line เป็นต้น

3) สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คอมพิวเตอร์และโปรแกรมประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

4) สามารถจัดหา คัดเลือก วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ทำรายการบรรณานุกรม ตระขีและสาระสังเขป และบันทึกลงฐานข้อมูลของระบบห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการ

3.1.2.2 ทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการ

1) สามารถให้คำแนะนำ ตอบคำถาม และชี้แจงเกี่ยวกับการบริการ ในห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้และตรงตามความต้องการ

2) สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สามารถสร้างองค์ความรู้ของตนเองและสามารถแบ่งปันหรือถ่ายทอดความรู้ของตนเองได้

4) สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหา คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนพัฒนาหน่วยงานได้

3.1.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute)

3.1.3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล

1) เปิดใจรับรู้และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน

สถานการณ์ต่างๆ เข้าใจและยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและความท้าทายใหม่ๆ และสามารถปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์

2) มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานมีมาตรฐานและมีคุณภาพ

3.1.3.2 คุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการ

1) ทำงานโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

วิชาชีพ 3

2) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักคุณค่าของตนเองและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

3) มีการประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเอง และสามารถปรับปรุงการกระทำของตนเองให้ดีขึ้นได้ และรักษาพฤติกรรมที่ดีจนผู้อื่น เอาเป็นแบบอย่างได้

3.2 แนวทางที่ใช้ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่ พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

3.2.1 แนวทางส่งเสริมการพัฒนาต่อสมรรถนะวิชาชีพบรรณารักษ์

3.2.1.1 การฝึกอบรม เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีส่งผลให้บรรณารักษ์จะต้องมีการฝึกอบรมเพื่อทำให้เกิดความชำนาญ และ สามารถปฏิบัติงานได้ตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.1.2 การศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ ทางวิชาชีพโดยตรง เนื่องจากเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สืบเนื่องจากการ ปฏิบัติงานจริงในหน่วยงานที่มีการพัฒนาแล้ว และนำมาใช้ปรับปรุงในการปฏิบัติงาน ให้ดียิ่งขึ้น

3.2.1.3 การประชุม/สัมมนาทางวิชาการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน ความรู้ความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ และการค้นพบใหม่ๆ เป็นการพบปะ สังสรรค์กับผู้ร่วมวิชาชีพ

3.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างกันในสังคมออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ

3.2.1.5 การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนคุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ และสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน

3.2.2 แนวทางส่งเสริมการพัฒนาต่อองค์กร

3.2.2.1 จัดสรรอัตรากำลังของบรรณารักษ์ให้เหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาห้องสมุดและการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

3.2.2.2 จัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มีความเพียงพอ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ควรมีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้เพียงพอและหลากหลายรูปแบบ ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ

3.2.2.3 จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ความสะดวกแก่ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การศึกษาความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า สมรรถนะทั้ง 3 ด้านในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งความคิดเห็นของผู้รับบริการที่แตกต่างจากผู้ให้บริการนั้น เกิดจากความคาดหวังในคุณภาพบริการซึ่งเป็นความคาดหวังขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานจะต้องตอบสนองให้ได้ โดยสิ่งที่คุณรับบริการคาดหวังจากการบริการ เช่น การดูแลเอาใจใส่ ความพร้อมของผู้ให้บริการ การเปิดใจเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ ความกระตือรือร้นในการให้บริการ มีความจริงใจในการให้บริการ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ เป็นต้น ผู้รับบริการมักมีความคาดหวังสูงต่อผลที่

จะได้รับจากกิจกรรมการบริการและมีความคาดหวังให้การบริการได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ แต่ผู้ให้บริการหรือองค์กรไม่เข้าใจถึงความคาดหวังและมีข้อจำกัดในการพัฒนา ซึ่งความคาดหวังเหล่านี้ผู้ให้บริการควรเรียนรู้ที่จะศึกษาปัญหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และถ้าผลการทำงานสูงกว่าความคาดหวังของผู้รับบริการก็จะเกิดความพึงพอใจอย่างมาก นอกจากนี้ ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานการรับรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและจะเกิดขึ้นต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป สอดคล้องกับงานวิจัยของปิ่นฉวีพร พิชราวลัย (2559); เบญจภา แจ้งเวชฉาย (2561) และนิติพล ภูตะโชติ (2551)

ผลการวิจัยสมรรถนะที่ควรส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จากสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สมรรถนะที่ควรส่งเสริมการพัฒนาฯ ด้านความรู้ (Knowledge) พบว่า *ความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล* ควรมีการส่งเสริม จำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่

- 1) ความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการทรัพยากรสารสนเทศและการดำเนินงานห้องสมุดและองค์กรสารสนเทศ และ 2) ความรู้และเข้าใจวิธีการจัดเก็บสารสนเทศอย่างเป็นระบบการสืบค้น การนำกลับมาใช้ และนำเสนอสารสนเทศที่เหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม และ *ความรู้ที่เกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการผู้ใช้* ควรมีการส่งเสริม จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ 1) ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ห้องสมุดและความรู้ 2) ความรู้และเข้าใจในการบริการห้องสมุดและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการเลือกใช้บริการให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้ 3) ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการบริการเชิงรุกและบทบาทห้องสมุดในการให้บริการแก่ผู้ใช้ 4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและวิธีการศึกษาผู้ใช้ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการให้บริการของห้องสมุด และ 5) ความรู้และเข้าใจบทบาทของห้องสมุดในการส่งเสริม สนับสนุนให้ห้องสมุดมีบริการและกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของ อัมรินทร์ แก้วทองทรัพย์ (2558) ที่พบว่า หัวข้อที่บรรณารักษ์ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานห้องสมุด การบริการและเผยแพร่ และการจัดเก็บการค้นคืนสารสนเทศ และศิริสุภา เอมหยวก (2556) พบว่า

รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพสำหรับครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ด้านการจัดการ ด้านการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์

2. สมรรถนะที่ควรส่งเสริมการพัฒนา ด้านทักษะ (Skills) พบว่า ทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ควรมีการส่งเสริม จำนวน 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) การใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานและบริการผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพ 2) การใช้สื่อออนไลน์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เช่น Website, E-Mail, Facebook, Line เป็นต้น 3) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คอมพิวเตอร์และโปรแกรมประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และ 4) สามารถจัดหา คัดเลือก วิเคราะห์ จำแนกหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ทำรายการบรรณานุกรม ตระราชและสาระสังเขป และบันทึกหลักฐานข้อมูลของระบบห้องสมุดเพื่อเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการผู้ใช้ ที่ควรมีการส่งเสริม จำนวน 4 หัวข้อ ได้แก่ 1) การให้คำแนะนำ ตอบคำถาม และชี้แจงเกี่ยวกับการบริการ ในห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้และตรงตามความต้องการ 2) การใช้ภาษาไทยและภาษา ต่างประเทศเพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) การสร้างองค์ความรู้ของตนเองและสามารถแบ่งปันหรือถ่ายทอดความรู้ของตนเองได้ และ 4) การคิดวิเคราะห์ปัญหา คาดการณ์ การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนพัฒนาหน่วยงานได้ สอดคล้องกับ อนุชา พวงผกา (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง บรรณารักษ์กับเทคโนโลยีในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า บรรณารักษ์จะต้องแสวงหาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาให้บริการเพื่อส่งเสริมการค้นคว้าข้อมูลให้ผู้ใช้บริการได้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในห้องสมุดควรมีแนวโน้มให้ผู้ใช้บริการมีความชื่นชอบและน่าสนใจ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 รัฐบาลมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะการสื่อสารที่ดี มีความรู้ และมีความสามารถมากกว่าหนึ่งด้าน อีกทั้งสนับสนุนให้มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นตัวกำหนดที่ทำให้บรรณารักษ์ต้องมีการพัฒนาทักษะในทุกๆ ด้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการและการให้บริการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Wada Ibrahim (2015); Rashmi Kumbarand Deepti Pattanshetti (2013) พบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์ในยุคดิจิทัล ควรมีทักษะพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ต ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และความรู้เกี่ยวกับฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ การทำงานร่วมกับของทรัพยากรผ่านทางเครือข่าย

คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในยุคดิจิทัลผ่านการให้บริการ

3. สมรรถนะที่ควรส่งเสริมการพัฒนาฯ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) พบว่า *คุณลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล* ควรมีการส่งเสริม จำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) การเปิดใจรับรู้และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ เข้าใจและยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและความท้าทายใหม่ๆ และ 2) สามารถปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อสอดคล้องกับสถานการณ์ และการมีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานมีมาตรฐานและมีคุณภาพ และ *คุณลักษณะส่วนบุคคลเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการผู้ใช้* ที่ควรมีการส่งเสริม จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) การทำงานโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้จักคุณค่าของตนเองและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และ 3) การประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเอง และสามารถปรับปรุงการกระทำของตนเองให้ดีขึ้นได้ และรักษาพฤติกรรมที่ดีจนผู้อื่นเอาเป็นแบบอย่างได้ สอดคล้องกับ นิติยา ชุ่มอภัย และคณะ (2558) พบว่า การปรับเปลี่ยนทัศนคติและภาพลักษณ์ของบรรณารักษ์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้บริการคนรุ่นใหม่ ซึ่งจะเน้นการบริการเชิงรุก การบริการเหนือความคาดหมาย บรรณารักษ์ยุคใหม่จะต้องรับฟังความคิดเห็นเป็นผู้ฟัง เป็นเสมือนเพื่อนคู่คิดกับผู้ใช้บริการ สร้างความเป็นกันเองให้มากขึ้น ภัทรรัตน์ วาญบุตร (2557) พบว่า คุณลักษณะของบรรณารักษ์งานวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำรายการที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และยังสอดคล้องกับ Anil Kumar Dhiman (2010) พบว่า ความสามารถส่วนบุคคล ทักษะ ทัศนคติ และค่านิยม จะช่วยให้บรรณารักษ์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเพิ่มผลงานและเพื่อการอยู่รอดในยุคใหม่

ผลการวิจัยแนวทางที่ควรส่งเสริมในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี แบ่งออก เป็น 2 ส่วน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. แนวทางส่งเสริมการพัฒนาต่อสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ จำนวน 5 แนวทาง ได้แก่ 1) การฝึกอบรม เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาดตนเอง 2) การศึกษาดูงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ทาง

วิชาชีพโดยตรงจากการได้เรียนรู้ สืบเนื่องจากการปฏิบัติงานจริงในหน่วยงานที่มีการพัฒนา

3) การประชุม/สัมมนาทางวิชาการ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ข้อมูล ข่าวสาร ประสบการณ์และการค้นพบใหม่ๆ เป็นการพบปะสังสรรค์กับผู้ร่วมวิชาชีพ สอดคล้องกับอัญมณี ศรีวัชรินทร์ (2553); ลัญชรรัตน์ อินทร์ศร (2551) และชุติมา สัจจามันท์ (2551) พบว่า รูปแบบเพื่อการพัฒนาสมรรถนะตามสายงานของบรรณารักษ์ เป็นกิจกรรมด้านการศึกษาดูงาน การฝึกอบรม เข้าร่วมประชุม/สัมมนาทางวิชาการใน สายวิชาชีพและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ใหม่ๆ

4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างกันในสังคม ออนไลน์ สอดคล้องกับวิจัยของอัมรินทร์ แก้วก่องทรัพย์ (2558) พบว่า การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยสังคมออนไลน์เป็นการสื่อสารระหว่างกันในสังคมออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์และ โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบ เช่น Facebook, Youtube, Blog, Twitter เป็นต้น ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับบรรณารักษ์ นักวิชาการ ผู้ใช้บริการและบุคคลอื่นๆ ได้ตลอดเวลา และ 5) การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็น การเพิ่มพูนคุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์

การพัฒนาสมรรถนะของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน เนื่องจาก การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน คนที่มีอายุแตกต่างกันย่อมมีคุณลักษณะที่ แตกต่างกันทั้งอุปนิสัย วิธีคิด การดำเนินชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรม

เนื่องมาจากคนแต่ละรุ่นเติบโตขึ้นมาภายใต้บริบทของสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมการพัฒนาต่อตัวบุคคล ดังนี้ 1) แนวทางส่งเสริมการพัฒนา บรรณารักษ์ ที่เกิดประมาณปี พ.ศ. 2508-2523 และมีอายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ควรจะต้องมีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้การศึกษาที่สูงขึ้น โดย มุ่งเน้นไปที่สมรรถนะเกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล เนื่องมาจากผู้เกิดในช่วงนี้จะเป็นคน ที่อยู่ใน Generation X หรือ Gen X การใช้ชีวิตของคนรุ่นนี้เริ่มมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง บ้างเล็กน้อยแต่พบกว่าพฤติกรรมการใช้ไม่ได้พรวดพราด แต่จะเน้นการทำงานในทางที่มี ประโยชน์ ใช้อย่างเหมาะสมพอดีกับความจำเป็น ซึ่งการรับรู้ เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยียังมี ไม่มากนัก ดังนั้น จึงควรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล เพื่อให้ สามารถดำเนินงานในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) แนวทางส่งเสริม การพัฒนาบรรณารักษ์ ที่เกิดประมาณปี พ.ศ. 2524-2543 และมีอายุการทำงานไม่ถึง 10 ปี บรรณารักษ์ อายุการทำงานไม่ถึง 10 ปี ควรจะต้องมีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน

ประชุม/สัมมนา โดยมุ่งเน้นไปที่สมรรถนะเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพและการบริการ เนื่องจากคนที่เกิดในช่วงอายุนี้เป็นคน Generation Y หรือ Gen Y ซึ่งเป็นยุคของคนรุ่นใหม่ที่มีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทั้งอุปกรณ์ไอทีและอินเทอร์เน็ตเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว ทำให้คน Gen Y มีความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยีไม่ว่าจะใช้ทำงาน ติดต่อสื่อสาร แต่ในขณะที่เดียวกันการให้ความสำคัญกับสังคมรอบข้างน้อยลง มีค่านิยมที่แตกต่างจากรุ่นก่อนทั้งในเรื่องการดำเนินชีวิตและการทำงาน ดังนั้น จึงควรเน้นพัฒนาในเรื่องของสมรรถนะทางด้านวิชาชีพและการบริการสอดคล้องกับ เสมอ นิมเงิน (2561); รศรินทร์ เกรย์ และคณะ (2559) และ 3) แนวทางส่งเสริมการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับห้องสมุด ที่ไม่ได้จบการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์ จะต้องมีการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุม/สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น โดยจะมุ่งเน้นทั้งสมรรถนะเกี่ยวกับพื้นฐานทางวิชาชีพ และสมรรถนะเกี่ยวกับเทคโนโลยี ยุคดิจิทัล เนื่องจากเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษ์ และเป็นบุคคลที่มีช่วงอายุระหว่าง Gen X และ Gen Y ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนาสมรรถนะทุกด้านเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางส่งเสริมการพัฒนาต่อองค์กร จำนวน 3 แนวทาง ได้แก่

- 1) การจัดสรรอัตรากำลังของบรรณารักษ์ให้เหมาะสม โดยบุคลากรในห้องสมุดควรมีคุณสมบัติ จำนวน และประเภทตามความจำเป็นและอย่างพอเพียงเพื่อพัฒนาห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศของห้องสมุด
- 2) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้มีความเพียงพอ ซึ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศให้ครบถ้วนตามความจำเป็นและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ
- 3) จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ความสะดวกแก่ผู้รับบริการและผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับบางส่วนของ มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยไปใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ บรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัล ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถนำไป เป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพบรรณารักษ์ ในการสรรหา คัดเลือก และส่งเสริมการให้ความรู้ สนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสม ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน ยุคดิจิทัล และให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางด้านการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งเป็นการพัฒนา ตนเองในรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยนำเอาสื่อโซเชียลต่างๆ เข้ามาใช้ให้เกิด ประโยชน์กับการให้บริการให้มากที่สุด

1.2 ควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง และ ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ เนื่องจากผลการวิจัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการมีความแตกต่างกัน ซึ่งเกิด ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานการรับรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับและจะเกิดขึ้นต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนอง ความ ต้องการแก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลก็ย่อมมีความแตกต่างกันไป

1.3 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรอัตรากำลังของ บรรณารักษ์ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รวมไปถึงการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ศึกษาวิจัยการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์อย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น วิชาชีพบรรณารักษ์จึงควรมี การพัฒนาเพื่อให้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาทางวิชาชีพบรรณารักษ์ในห้องสมุด
ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ หรือห้องสมุดประเภทอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนด
นโยบายและจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพบรรณารักษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร